

OVERALT I DE AFLÅSTE RUM ligger der coltan; selv badeværelser er fyldt med omhyggeligt mærkede sække. Det er sælgeren, der har mærket dem, så han kan få sit, hvis der skulle komme en køber.

“Her er omkring 40 tons,” siger Roger Rugwiza, der er leder af lagerbygningen i Goma, den største by i det østlige DR Congo.

Han låser op ind til et af de mange rum, hvor de tunge sække opbevares.

“Kiloprisen er normalt på 60 dollar, men nu er den nede på 20 dollar på grund af loven,” siger Rugwiza.

Den lov, han henviser til, er den såkaldte Dodd-Frank-lov, som i 2010 blev vedtaget i USA for at hindre, at coltan fra Congo kan indgå i mobiltelefoner og andet elektronisk isenkram.

Loven blev indført, fordi menneskeretsgrupper og film som den danske *Blood in the Mobile* påviste, at en pæn del af profitten fra coltan-minerne i konfliktzonen endte i lommen på den væbnede gruppe, som kontrollerede området, hvad enten det var militser eller regeringsstyrker.

“

På grund af loven er folk gået fra hus og hjem, og de har end ikke råd til salt eller en aspirin. De har måttet tage lån for at få noget at spise, fordi de er blevet arbejdsløse.

Jamal Usseni,
koordinator i Save Act Mine

“Dodd-Frank er en katastrofe. Den lov blev vedtaget, uden man først havde undersøgt virkeligheden,” siger Jamal Usseni, som er koordinator for en privat organisation, som skal sikre, at handelsmænd kan købe og sælge coltan, der kommer fra miner uden militser, børn og gravide kvinder.

Save Act Mine hedder den ngo, som blev stiftet for et år siden af de selvsamme handelsmænd, som så interessen for coltan svinde, i takt med at mobilselskaberne begyndte at rette ind efter Dodd-Franks forskrifter om, at de skal kunne redegøre for, hvorfra deres råvarer stammer.

Jamal Usseni fortsætter:

“På grund af loven er folk gået fra hus og hjem, og de har end ikke råd

til salt eller en aspirin. De har måttet tage lån for at få noget at spise, fordi de er blevet arbejdsløse. Hensigten med Dodd-Frank var at svække de bevæbnede grupper. Men se, hvor mange der er i dag.”

De seneste opgørelser angiver tal på henved fyre militsgrupper.

“Her i Goma ligger der nu 470 tons coltan på lager, fordi ingen vil købe det. Kun Rwanda har nydt godt af loven. Der bliver smuglet coltan over grænsen, hvor man forsyner den med tags, hvor der står, at den er *Made in Rwanda*,” siger Usseni og henviser til, at der eksempelvis to dage forinden var blevet opbragt en smuglerbåd på vej over Kivu-søen med coltan til Rwanda.

FRA COLTAN TIL GULD

De arbejdsløse minearbejdere fra de coltan-rige områder nær Goma har måttet se sig om efter nyt arbejde, og takket være Dodd-Frank-loven har de fundet nyt arbejde i guldminerne.

“Guld er nu det mest vigtige konflikt-mineral i det østlige Congo med mindst 12 tons til en værdi af 500 millioner dollar, som smugles ud hvert år,” hedder det i en ny rapport fra den amerikanske menneskerettighedsgruppe Enough.

Aktivisterne og lovgiverne havde ikke forudset denne drejning – at militsgrupperne og minearbejderne blot satser på et andet mineral, når udlændet ikke vil købe et bestemt “konflikt-mineral”.

Congo er et geologisk slaraffenland. Congoleserne kunne være nogle af de rigeste mennesker på kloden, men de går fortsat på bare fødder oven på en velsignelse af råstoffer, som er blevet Congos forbandelse, fordi alle vil plyndre landet for dets kostbarheder. Uran til atombomberne i Hiroshima og Nagasaki kom fra Congo, de første cykler og biler kørte på dæk, lavet af gummi fra Congo, og diamanter, kobber, kobolt, tin og et